

VSF 24: Boost voor starters in het werkveld

Conclusies vanuit piloottrajecten

Conceptueel kader: Wat werkt bij een leertraject voor starters?

Op vlak van

INHOUD VAN SESSIES:

- Bepaal de inhoud op basis van onderzoeksresultaten, bevraging stakeholders (werkgevers, alumni,...) en pas aan na tussentijdse evaluaties, stem dus af op de leerbehoeften van de afgestudeerde
- Zorg voor een variatie aan thema's zoals: zelfzorg, talenten zien en gebruiken, veerkracht, motivatie,

Uit onderzoek en pilots blijken deze belangrijke thema's bij een leertraject voor starters:

MENTAAL WELZIJN
(ZELFZORG,
VEERKRACHT, ENERGIEGE
VERS, - KRIJGERS EN –
NEMERS,...)

ZELFMANAGEMENT
(AGENDABEHEER,
PRIORITEITEN BEPALEN,...)

NETWERK INZETTEN EN
UITBREIDEN

COMMUNICATIE

TALENTEN EN
COMPETENTIES INZETTEN

PERSOONLIJKE GROEI EN
ONTWIKKELINGSPLAN

Conceptueel kader: Wat werkt bij een leertraject voor starters?

Op vlak van:

DIDACTISCH CONCEPT SESSIES :

- Zorg voor voldoende afwisseling in methodieken: Intervisie/supervisie vanuit een professionele leergemeenschap
- Bied oefeningen aan vertrekkend vanuit de huidige werkcontext en zijn onmiddellijk inzetbaar in werkcontext
- Volgende leeractiviteiten voor starters blijken waardevol:
 - Leren van anderen door delen van ervaringen
 - Feedback-oefeningen
 - Reflectie-oefeningen

Waardevolle leeractiviteiten voor starters:

Leren van anderen door delen van ervaringen

Feedback-oefeningen

Reflectie-oefeningen

TIP

- Zorg dat starters niet specifiek één-op-één gecoacht worden
- Zet ze in een groep met gelijkgestemden om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren
- Laat hen cases uit hun werk delen gedeeld, waar collega-afgestudeerden dan op kunnen reageren
- Zo komen gezamenlijke oplossingen waar iedereen van kan leren
- Het is essentieel om interactie en praktische toepassing van de theorie te gebruiken om het leren van de deelnemers te maximaliseren

Waardevolle leeractiviteiten voor starters:

Leren van anderen door delen van ervaringen

Feedback-oefeningen

Reflectie-oefeningen

TIP

Twee randvoorwaarden zijn essentieel om reflecteren en het delen van ervaringen goed te faciliteren:

- de groepsdynamiek
- de rol van begeleiders

Waardevolle leeractiviteiten voor starters:

Leren van anderen door delen van ervaringen

Feedback-oefeningen

Reflectie-oefeningen

TIP

- Voorzie starters van positieve en constructieve feedback van medegediplomeerden of een begeleider
- Door gerichte feedback te geven, kunnen afgestudeerden beter begrijpen waar ze goed in zijn en waar ze zich nog moeten verbeteren.

Waardevolle leeractiviteiten voor starters:

Leren van anderen door delen van ervaringen

Feedback-oefeningen

Reflectie-oefeningen

TIP

- Zorg voor veel aandacht voor reflectie door verschillende zelfreflectieoefeningen te faciliteren om meer zelfinzicht te krijgen bv. over hun talenten, sterke punten en interesses
- Moedig het stellen van toekomstige leerdoelen aan door reflectie
- Het delen van ervaringen en feedback kan ervoor zorgen dat individuen weten waar ze naartoe willen werken en wanneer hun doel bereikt is. Dit kan richting geven en hen helpen realistisch en uitdagend naar hun doel toe te werken

Waardevolle leeractiviteiten voor starters:

Leren van anderen door delen van ervaringen

Feedback-oefeningen

Reflectie-oefeningen

Conceptueel kader: Wat werkt bij een leertraject voor starters?

Op vlak van:

DIDACTISCH CONCEPT SESSIES :

- Aanzie de deelnemers als professionals
- Bekrachtig actieve deelname bij professionals
 - Stimuleer openheid rond persoonlijke (werk)situatie
 - Sluit het traject dient aan de interesse, situatie en omstandigheden
 - Laat deelnemers mee hun eigen professionele ontwikkeling (eigenaarschap) bepalen: de lerende staat centraal – neemt regie van eigen leerproces in handen, vertrekt vanuit eigen leervragen, reflecteert, ...
- Geef ondersteuning via een digitale tool voor verdere verwerking (MyCompass – E-coaching tool)

Er werd een draaiboek uitgewerkt waarin verschillende manieren van aanpak per thema kort wordt beschreven.

Mentaal welzijn		
Doel	Inhoud	Werkvorm
Leren omgaan met stress	Stresstechnieken	Workshop door expert over stress: balkmetafoor en meditatietechnieken Hoe omgaan met stress als beginnende leerkracht?: •Stress? Balkmetafoor •Hoe ga jij er mee om? •Technieken om in perspectief te plaatsen •Oefeningen ademhaling en grenzen
<ul style="list-style-type: none"> •Bewustworden van eigen energie •Energievreters beperken 	1.Uitleg kopmanwiel – soorten energie 2.Spel/analyse van eigen energie:	1.Plenair 2.Kleine groep: doorlopen van de verschillende stappen, met telkens individuele denktijd

- Ondersteunende begeleiders
- Groepsdynamiek
- Persoonlijke contacten
- Informele setting
- Out-of-the-box denken
- Ondersteuning door de werkcontext
- Coaching
- Uit comfortzone treden

Succesfactoren?

Randvoorwaarden:

REKRUTERING EN COMMUNICATIE:

Doelgroep van startende young professionals is moeilijk te bereiken: persoonlijke contacten met oud-docenten, ... werken het best. Ook bekendmaking van de trajecten tijdens de opleidingen zijn succesvol: belang van goede alumniwerking

Botsen op GDPR bij alumnimailing

Randvoorwaarden:

Werkgevers geven starters tijdens werktijd tijd om aan hun ontwikkeling en reflectie te werken, zodat de overgang van school naar werk soepeler kan verlopen

- Dit kan ervoor zorgen dat ze zich sneller en beter aanpassen aan het werkende leven
- Wat gunstige gevolgen kan hebben voor de betreffende organisatie

Randvoorwaarden:

Prijs voor deelname is laag of gratis

- Met behulp van financiële incentives aan te reiken aan starter of werkveld
- De prijs heeft een effect op al dan niet deelnemen en zorgt voor motivatie om aanwezig te zijn, maar kan een breekpunt zijn om al dan niet in te schrijven

Randvoorwaarden:

Leeromgeving

- De omgeving dient een veilige, inspirerende en/of gekende omgeving te zijn
- Op de hogeschool kan "thuis komen"-gevoel versterken
- Weg van de drukte van de werkdag/job en dus los van de werkcontext
- Volledig online: minder gescoord bij eindbevraging

Randvoorwaarden:

Inplannen van informele momenten m.b.t. lunch/ontbijt/diner

- Informele sfeer wordt geschept
- Ervaringen uitwisselen gebeurt hierbij spontaan wat de basis is voor informeel leren en het creëren van een professionele leergemeenschap

Aanbevelingen voor de overheid

1. Toegankelijkheid vergroten via financiële incentives om levenslang leren te bevorderen meer investeren in structurele inbedding van professionalisering van starters:

- Bij hoger onderwijsinstellingen:

De financiële incentive vanuit de overheid is nodig voor de ontwikkelkosten van elk traject. Moesten de effectieve kosten aanrekenen aan de cursist/starter was dit project geen succes geweest, zeker niet binnen welzijn, onderwijs en gezondheidszorg, waar eigen middelen schaars zijn.

- Bij starters:

De eigen middelen van starters zijn schaars om in deze fase van hun carrière te investeren in eigen professionalisering. Een doelgerichte financiële ondersteuning voor deze doelgroep door de overheid te voorzien is dus aan de orde, zodat starters hiervan gebruik kunnen maken in alle terugkomopleidingen aan hoger onderwijsinstellingen. Op die manier kunnen ze hun levenslang leren van bij de start op te nemen en krijgen ze ondersteuning bij de overgang naar de arbeidsmarkt. Zo kan uitval worden voorkomen op al dan niet langere termijn.

- Bij het werkveld:

We merken dat er grote verschillen zijn in het werkveld op vlak van de middelen die beschikbaar worden gesteld voor professionalisering van starters en is er nood om budget en tijd ter beschikking te stellen aan de starter ifv hun levenslange leren. Ook vragen we de overheid om een brug te slaan .

Aanbevelingen voor de overheid

2. Bewustzijn en cultuurverandering

Het is essentieel om een cultuur van levenslang leren te creëren, waarin het als normaal en waardevol wordt beschouwd om voortdurend nieuwe kennis en vaardigheden op te doen van bij de start aan. Voer bewustwordingscampagnes die het belang van levenslang leren benadrukken en de voordelen ervan voor individuen en de samenleving in het algemeen uitleggen. Werk samen met bedrijven/instellingen om de voordelen van investeren in (startende) werknemersontwikkeling te benadrukken, wat niet alleen de startende werknemers ten goede komt, maar ook de prestaties van het bedrijf verbetert.

Aanbevelingen voor de overheid

3. Erkenning van verworven competenties

Vaak hebben mensen al vaardigheden en kennis opgedaan buiten formeel onderwijs. Het erkennen van deze competenties kan mensen aanmoedigen om verder te leren en hun vaardigheden te ontwikkelen. Implementeer valideringsystemen waarmee individuen hun informele leerervaringen en competenties kunnen laten erkennen, zodat ze deel kunnen nemen aan meer geavanceerde opleidingen.

Aanbevelingen voor de overheid

4. Samenwerking tussen onderwijs en werkveld

Het afstemmen van onderwijs op de behoeften van de arbeidsmarkt is van cruciaal belang om levenslang leren relevant te houden. Werk samen met verschillende industrieën en (hoger) onderwijsinstellingen om verder opleidingen te ontwikkelen die aansluiten op de actuele behoeften bij het starten op de arbeidsmarkt. Faciliteer de toegang tot professionalisering van bij het starten met werken.

Aanbevelingen voor de overheid

5. Specifiek voor trajecten voor startende leraren

Financiële ondersteuning

- Te veel leerkrachten vallen uit in hun eerste vijf jaar voor de klas. Het spreekt dus voor zich dat er initiatieven moeten komen om ervoor te zorgen dat beginnende leraren ondersteund worden. Met het project 'BOOST' hebben we bewezen dat beginnende leraren enorm veel nood hebben aan verbinding en steun van andere beginnende leraren.

Richtlijnen werk starters

- Zorg voor een aantal richtlijnen zodat beginnende leraren het eerste jaar goed doorkomen:
 - Verplichte buddy op school (peter of metersysteem)
 - Evaluatie van de vorm en inhoud van de aanvangsbegeleiding
 - Aangepaste lesopdracht voor startende leerkrachten: geen versnipperde lesopdrachten over verschillende scholen, weinig verschillende klassen, veel parallelklassen, geen vakken geven zonder vakinhoudelijke kennis
- Veilige leeromgeving om uit te wisselen over moeilijkheden en obstakels met andere starters in bijvoorbeeld een intervisiegroep waarbij de hoger onderwijsinstelling als brugfiguur kan dienen.

